

~~Wilh. Ludwell~~

1248.

- ~~1.) Tractatus juris ad Institutiones~~
- ~~2.) Sist. II. Thesaurum juris~~

Wilhelmi Ludwell dissertationes XVIII. ad
Justinianearum Institutiones. Altorff. 1627.

Henrici Beszel dissertationes ad jus Pandectarum
Marp. 1627. Vol. 1.

Altorff. Sammelbd.
Lil.

] M13

DISPUTATIO QUINTA.
AD
IVSTINIANEAS
INSTITVTIONES.

Quam

D. O. M. A.

Permissu & auctoritate

Amplissimæ Facultatis Juridicæ in celeberrima Altdorfina.

PRÆSIDE

DN. WILHELMO LUDWELL
BORUSSO.

*Nobilissimis & Prestantissimis Dominis Collegis
examinandam exhibuit.*

CHRISTOPHORUS EMERANUS
Lerchensfelder/ R. B.

Mense Januario,

ANNO M. DC. XXVII.

ALTDORPHI NORICORUM,
E Typographia Balthasaris Scherffij,
Universitatis Typographi.

DISPUTATIO V.
Ad Tit. 2. 3. 4. & 5. Lib. 2.

RESPONDENTE,
CHRISTOPHORO EMERANO
Lerchenfelder.

THESIS I.

Ltera rerum divisio est, quod res vel corporales sunt, vel incorporales. (a) Corporales sunt, quæ suâ naturâ (b) tangi possunt. (c) Incorporales, quæ tangi nequeunt. (d)

(a) *pr. Inst. de rebus corp. & incorp. l. 1. §. 1. ff. de R. D.* Est autem hæc divisio non Jtor. propria, sed à Philosophis, sive Physicis desumpta, & juri nostro accommodata, *Giph. add. pr. Inst. h. t. proinde non malè ab Imp. in hunc tit. rejecta, secus quàm putat Vult. ad d. t. n. 1. Tholos. lib. 1. Syntag. jur. univ. c. 1. n. 3. Adde Clariss. Dn. Ungep. Exerc. 5. q. 1. in Ajo.* (b) Non enim necesse est, ut ipso actu tangantur, sed sufficit, ita comparatas esse, ut tangi possint, quales sunt multæ res in profundo maris & in intimis terræ visceribus, nunquam ab ullo hominum visæ, nedum tactæ *Vult. ad pr. Inst. de rer. divis. Schneid. ad h. t. nostrum n. 2. Elias Rober. D. 6. th. 1. lit. A.* (c) Et hæc vel mobiles sunt, vel immobiles. Mobiles iterum vel in specie ita dictæ, ut aurum, vestis &c. vel semoventes, ut servi, animalia *l. 93. ff. de U. S.* quamvis hæc distinctio in jure nostro non tam accuratè observetur, *l. 15. §. 2. ff. de re jud. l. 1. §. 1. ff. de R. V. Vult. ad d. pr. Inst. de rer. divis. n. 5. Elias Rob. d. D. 6. th. 5.* Immobiles sunt ædificia, fundi &c. *d. pr. Inst. de reb. corp. & incorp. & d. l. 1. §. 1. ff. de rer. divis.* Errat igitur Cujacius in l. 58. ff. de V. O. fundum nomen juris esse, & plenam proprietatem significare existimans. *Donell. ad. d. l. 58. & 5. Comm. 1. ibiq. Hüllig. lit. A.*

M 2

Elias

Erzählung

Elias Rob. d. D. th. 1. lit. B. Immobilibus annumerantur & partes metallicæ, quas vocant, non fructus inde percepti, ut post alios docet *Rober. d. D. th. 6. Foman D. 10. th. 1. lit. A.* Pisces verò si custodiae causa habentur in stagno, ad res mobiles, *l. 15. in f. ff. de act. Empt.* Si verò propagationis causa, ad immobiles referuntur, *arg. l. 62. ff. de Usufr. l. 3. ff. de divers. tempor. præscript.* *Rober. d. D. th. 11. & Foman. d. th. 1. lit. A.* Molendina quoque, si rei immobili, puta ædificio adhæreant, rebus immobilibus *arg. l. 18. ff. de act. empt.* Si verò mobili, puta navi adjuncta fuerint, mobilibus accensentur *arg. l. 1. §. 6. & 7. ff. de vi & vi armat. Rob. d. D. th. 12.* Quemadmodum & redditus annui, modò mobilibus, modò immobilibus rebus annumerantur, prout ex re mobili, vel immobili debentur, *arg. l. 37. §. 2. C. de jur. dot. l. 14. C. de Sacrosanct. Eccles. l. 6. §. 1. C. de secund. nupt.* Idem dicendum de actionibus & nominibus. Quamvis enim propriè nec mobilia, nec immobilia dicantur, *l. 15. §. 2. ff. de re jud.* Si tamen lex municipalis, vel alia necessitas urgeat, ut ad alterutrum divisionis membrum referantur, ex re cujus occasione competunt interpretationem recipiunt, *Alciat. in l. 93. n. 3. ff. d. V. S. Costal. ad. l. 7. §. 4. ff. de peculio. Rober. d. D. th. 8. Foman d. D. 10. in pr. (d) tot. tit. Inst. de reb. corp. & incorp.* Et hæc vel in quantitate consistunt, ut nummi, *l. 46. ff. de Condict. indeb. l. 94. ff. de solut.* nisi fortè in concreto, ut corpus considerentur: tum enim rebus corporalibus, mobilibus adnumerantur, *l. 79. §. 1. ff. de leg. 3.* Vel in facto ut possessio, *l. 1. §. 1. ff. de acquir. vel amittend. poss.* Vel in jure, ut hæreditas, obligatio &c. *d. t. Inst. de reb. corp. & incorp.* quæ in jure consistere dicuntur, non quod solùm à jure fingantur, & esse intelligantur, revera autem non sint, ut vult *Donell. 5. Comm. 7.* Sed quia nullum habent corpus, *Coras. in l. 1. §. 2. ff. d. rer. divis.*

II.

Rebus incorporalibus annumeratur & servitus, (a) quæ est jus (b) in re aliena (c) ad usum (d) alterius alicujus prædii vel personæ (e) constitutum. (f)

(a) Servitus à serviendo, quod in servire, sive prodesse significat, dicta, differt ab ea, de quâ *supra lib. 1. actum.* Ea enim à servando dicitur, §. 3. *Inst. de jur. person. l. 4. §. 2. ff. de stat. hom. & ad jus personarum pertinet, l. 3. ff. d. t. pr. Inst. de jur. person.* hæc verò ad jus rerum,

rum, §. ult. Inst. de reb. corp. & incorp. In eo tamen conveniunt, quod utraq; contra naturam sit, §. 2. Inst. de jur. pers. l. 8. C. servit. & aqua, & quidem jure gentium introducta d. §. 2. & §. fin. Inst. de usu & habit. Coras. in rubr. de servit. n. 11. Forst. D. 7. th. 1. Henning. Wegen. D. 5. th. 1. lit. B. (b) id est qualitas, arg. l. 20. §. 2. ff. de acquir. rer. domin. & l. 86. ff. de V. S. ibiq; Gædd. sive conditio rei l. 23. §. 2. ff. de serv. præd. rustic. Don. 9. Comm. 21. Arum. Exerc. 5. th. 1. Definiri autem servitutem commodè per jus, apparet tum ex textibus generalibus in §. 2. Inst. de reb. corp. & incorp. l. 2. l. 6. ff. de servit. præd. Urban. tum etiam ex inductione specierum ususfructus, viæ, actus, itineris, &c. quæ omnes per jus à Ictis de finiuntur. Valent. Riemer tamen Ill. quest. Dec. 4. q. 6. per privationem libertatis definiendam contendit, arg. l. 5. §. 9. ff. de oper. nov. nunc. Sed nescio an genus hoc satis sit commodum. Nam quamvis concedatur servitutum, deminutionem quandam sui juris aut libertatis privationem inducere; vix tamen admitti potest, servitutem meram privationem esse, nec quicquam positivi continere arg. d. l. 20. & d. l. 86. (c) Res enim propria nemini servit, l. 26. ff. de servit. Urban. præd. l. 33. §. ult. ff. de servit. rust. præd. l. 5. pr. ff. si ususfr. petatur. Rem autem intelligimus non prædium tantum, l. 1. ff. communia præd. &c. Sed etiam res mobiles, ut in usufructu interdum, l. 7. pr. l. 25. §. 3. ff. de Usufr. Imò & quæ usu consumuntur, ut in quasi usufructu. (d) Nam servitus, quæ neq; prædio, neq; personæ utilis est, constitui nequit, l. 15. pr. ff. de servit. l. 8. §. 6. ff. si servit. vindic. Illud necesse non est, ut statim utilis sit, sed sufficit naturâ ita comparatam esse, ut utilis aliquando esse possit, l. 19. ff. de servit. & l. 55. ff. de Usufr. Sub utilitate autem, & amœnitatem, sive voluptatem complectimur, arg. l. 47. ff. de Usufr. l. 3. ff. de aqua quotid. & æstiv. & l. 26. §. 1. ff. quod vi aut clam. Vult. ad §. 2. Inst. de Servit. rust. & urban. præd. n. 3. Duaren. ad. d. l. 25. ff. de servit. Donell. d. c. 21. wesenb. in π. ff. de servit. n. 3. Adde Bronch. cent. 1. Assert. 89. Gov. 1. var. 15. Pac. cent. 3. q. 55. Iohan. Super. in d. l. 15. ff. de Servi. Eliam Rob. D. 8. th. 1. Usus autem iste non eò spectat, ut Dominus prædii vel rei servientis cogatur aliquid facere, sed potius ut patiat, aut non faciat in suo, l. 15. §. fin. ff. de Servit. l. ult. §. ult. ff. de contrah. empt. Cepolla in tract. de servit. c. 12. (e) d. l. 15. pr. ff. de servit. Unde Servitutis desumitur divisio in l. 1. ff. eodem. (f) modis videlicet à jure nostro introductis, de quibus infra suo loco.

aut servienti aut dom

III.

Estq; vel realis vel personalis. (a) Realis est, quam prædium (b) prædio vicino debet. (c) Quæ vicissim vel rustica, vel urbana, (d) prout prædia quibus ea debetur, (e) vel rustica sunt, (f) vel urbana. (g)

(a) *l. 1. ff. de servit. gl. ad. pr. Inst. de Servit. & l. 1. ff. eodem. Cæpolla in d. tract. de Serv. c. 1. & Dd. vulgò servitutem dividunt in personalem, realem, & mixtam. Personalem vocantes, quâ persona personæ servit, de quâ *D. 1. actum*. Realem quâ res rei. Mixtam iterum duplicem faciunt, unam quâ res personæ, & alteram quâ persona rei servit, hujus exempla extare putant in *l. 71. ff. de condit. & demonstr. l. 17. ff. de alim. & cibis. legat. l. 44. ff. de manumiss. test.* Verùm prima species huc planè non pertinet, ut *th. 1. dictum*: Ultima verò ne servitus quidem est, sed obligatio tantùm personæ. *Donell. d. lib. 9. c. ult. Duaren. ad. d. t. ff. de Servit. Arum. d. Exerc. 5. th. 2. Forst. d. D. 7. q. 2. Foman. D. 10. th. 3. lit. H. Hænon. D. 5. th. 1.* (b) Unde & prædialis dicitur, *l. 1. §. ult. ff. comm. præd.* quia sine prædiis esse, aut constitui nequit, *d. l. 1. & §. 3. Inst. de Servit. præd.* Promitti tamen servitus potest, etiam si prædium nullum sit, modò futurum certò speretur, *l. 23. §. 1. ff. de Servit. urban. præd. Bronch. cent. 1. assert. 96. Arum. d. Exerc. 5. th. 11. Elias Rob. d. D. 8. th. 4. Hænon. d. D. th. 10. Paulus Berens. D. 4. th. 1. q. 2.* (c) Si videlicet locus intermedius servitutis usum impediturus sit: aliàs vicinitatem prædiorum, ne rusticorum quidem exigi verius est, *l. 17. §. penult. ff. de aqua & aqua plu. arcend. l. 6. pr. & l. 7. §. 1. ff. comm. præd. l. 14. §. fin. ff. de Servit. & ibi Duaren. Donell. lib. 11. Comm. c. 2. & ibi Hillig. lit. A, Cæpolla d. tract. c. 18. Forst. d. D. 7. q. 3. Adde Bach. ad Treutl. vol. 1. D. 17. th. 1. lit. B.* (d) *l. 1. ff. de Serv. l. 1. ff. comm. præd. Inst. de Serv. rustic. & urban. præd. & t. t. ff. de Serv. V. & R. præd.* (e) Utrum enim servitus rustica sit, an urbana dijudicandum est ex prædio, cui debetur servitus, ut si rustico debeat prædio, servitus sit rustica, si verò urbano, urbana. Hinc fit, ut una eademq; servitus, interdum rusticis, interdum urbanis annumeretur servitutibus; prout vel rusticis, vel urbanis debetur prædiis, *l. 2. ff. de Serv. urban. præd. l. 2. ff. de Serv. rustic. præd. Cæpolla d. tract. c. 11. n. 10. Foman. d. D. th. 6. lit. A.* (f) Qualia sunt non tantùm agri & fundi, sed & ædificia, quæ pecorum, sive fructuum reponendo-*

rum.

num gratia, sive in urbe, sive extra eam structa sunt, *arg. l. 1. pr. ff. comm. pred.* (g) cujusmodi censentur omnia aedificia, quae habitandi gratia facta sunt, sive in urbe, sive extra eam, in villa posita reperiuntur, §. 1. *Inst. de Servit. pred. & d. l. 1.* Prædia enim à se invicem non loco, sed materia, hoc est usu & fine distinguuntur, *l. 17. C. de pred. & aliis reb. minor. l. 198. ff. de V. S. ibiq. Gæd. Arum. d. exerc. 5. th. 3. Foman d. D. 10. th. 4. lit. D. Hænon. d. D. th. 3. Adde Cæpollam d. c. 11. n. 2. & aliquot seqq.*

*Prædia urbana i. ambu
aedificia extra urbem, q. u
imitationem et sum
rum aedificiorum empe
bundj ca.*

IV.

Rusticæ servitutes sunt, iter, actus, via. (a) Iter est jus eundi, ambulandi hominis, non etiam jumentum agendi, vel vehiculum. (b) Actus est jus agendi jumentum vel vehiculum. (c) Via est jus eundi & agendi & ambulandi hominis. (d) In quarum definitionibus nihil corrigendum arbitramur. (e)

(a) *pr. Inst. de Servit. pred. & l. 1. ff. de Servit. rustic. pred.* Quæ tamen accuratè loquendo, non tam specie, quàm gradu secundum plus & minus differre videntur, ut *notat. Bach. ad Trentl. d. D. 17. th. 4.* (b) *d. princ. & d. l. 1.* Et qui hanc servitutem habet, non tantum pedes ire, sed etiam equo, lectica, aut sella vehi potest, *l. 7. & l. 12. ff. de Servit. rustic. pred.* Vocabulum autem ambulandi aliquid amplius exprimit, quam ire, ita ut commeari ultro citroq; cum libet, nec tantum necessitatis causâ id facere possit, sed etiam voluptatis, & quoties visum est. *Donell. lib. 11. c. 6.* (c) *d. pr. & d. l. 1.* Est enim actus alius plenus, cum utroq; jure & jumentum & vehiculum agendi, *d. l. 7. & d. l. 11. ff. de serv. rustic. pred.* alius minus plenus, vel propter conventionem partium, vel qualitatem loci angustioris, *l. 13. ff. de Servit.* Qui autem actum habet, is & iter habet, eoq; uti potest etiam sine jumento: cum actui iter perpetuò insit, *d. pr. & d. l. 1.* Non quidem ut separata servitus: ita enim aliud est iter, aliud actus, *l. 9. in fin. ff. de novat.* ut si quis iter petierit, deinde actum petat, exceptione rei judicatæ non removeatur *l. 11. §. 6. ff. de except. rei judic.* Sed tanquam pars quædam toti *l. 58. ff. d. V. O.* vel tanquam sequela & effectus quidam. Qui enim agere potest, utiq; etiam facultatem eundi habet, cum quia nemo agere potest, nisi simul eat, *arg. l. 2. ff. de jurisd.* tum quia
in majori

in majori, id quod minus est, includitur, *l. 21. ff. de R. l. Wesenb. in w. ff. de Servit. rust. pred. n. 1. Donell. d. lib. 11. c. 6. Duaren. 1. D. 31. Costal. ad l. 1. ff. d. t. Elias Rober. d. D. 8. th. 6. Valent Riemer. D. 4. q. 9. Adde Cl. Dn. Vngep. exerc. 5. q. 5. (d) Nam via & iter & actum in se continet, *d. pr. & d. l. 7. & utroq; jus pinguius. Unde qui viam habet, & lapides, & ligna trahere, & rectam hastam ferre potest, l. 7. ff. d. t. quæ omnia vocabulo agendi in definitione comprehendi videntur, ut ex Alber. Gentil. not. Hillig. ad Don. lib. 11. c. 6. lit. I. Illud autem hisce speciebus commune est, quod si sine certa partis fundi determinatione constitutæ fuerint, electio ejus sit, cui constituta est, l. 9. ff. de Servit. l. ult. ff. de aqua quotid. & estiv. Donell. d. lib. 11. c. 13. Arum. d. exerc. 5. th. 7. (e) Quàm variè. Dd. has definitiones corrigant, videri potest apud Tr. d. D. 17. th. 4. lit. C. Sed ut dictum, nos correctiones istas omninò rejicimus: cum à textuum correctione, quantum fieri possit, abstinendum sit, Bronch. cent. 2. assert. 8. Trentl. d. th. 4. lit. C. Dn. Vngep. d. Exerc. 5. th. 5. in fine.**

V.

His rectè annumerantur (a) Aqueductus, (b) Aquæhaustus, (c) pecoris ad aquam appulsus, (d) jus pascendi, (e) calcis coquendæ, (f) & similia. (g)

(a) §. 2. *Inst. d. t. & l. 1. §. 1. ff. de Servit. rustic. pred.* Si videlicet ad prædiorum utilitatem jura hæc constituta fuerint. Nam si expressè ad personarum usum concedantur, personales servitutes erunt, *l. 37. ff. d. t. l. 14. ff. de alim. & cibar. legat. Wes. in w. ff. h. t. Arum. d. Exerc. th. 10. Paulus Berens. d. D. th. 1. q. 3. & Forst. D. 9. q. 5. (b) jus aquæ ducendæ per fundum alienum, *pr. Inst. d. t. l. 1. pr. ff. de Servit. rust. pred. quod fistulis, id est canalibus l. 18. ff. de Servit. urban. pred. vel rivo fieri solet, l. 11. §. fin. ff. comm. pred.* Sed non aliter quàm si aqua perpetua sit, *l. 1. §. 5. ff. de aqua quotid. & estiv.* Nam ex lacu vel stagno aqueductus concedi non potest, *l. 28. in fine. ff. de Servit. urbanor. pred. Donell. d. lib. 11. c. 3. Foman d. D. 10. th. 9. Adde Myns. ad. d. pr. wesenb. in w. ff. de Serv. rustic. pred. n. 2. Cæpolla de S. R. P. c. 4. (c) d. l. 1. §. 1. Jus videlicet hauriendi aquam ex flumine, fonte, puteove privato: nam ex flumine publico etiam sine servitute haurire licet, *l. 3. in fin. ff. d. t. Qui autem hanc servitutem habet, & iter ad hauriendum habere videtur, d. l. 3. §. fin.***

Cæpolla

Cœpolla c. 7. Donell. d. lib. 11. c. 7. (d) Jus pecus suum ad aquam alterius, agendi ut ex ea bibat, *d. §. 2. Inst. h. t. d. l. 1. §. 1. l. 4. l. 5. ff. de S. R. P.* Si quis autem majorem pecorum numerum, quam debet, appulerit, prohibitio non in omnibus, sed in iis tantum pecoribus, quæ numerum constitutum excedunt, militabit, *l. 1. §. 18. ff. de aqua quotid. & estiv.* In his enim quæ dividua sunt, utile per inutile non vitiatur, *l. 5. §. 2. ff. de donat. inter virum & uxorem, l. 1. §. 5. ff. de V. O. Cœpolla d. loco. c. 8. n. 4.* (e) *d. §. 2. d. l. 1. §. 1. & d. l. 4. ff. de Servit. R. P.* Quæritur hîc, an quis collectis frugibus prohibere possit, quo minus alii animalia sua in ipsius agrum pascendi causa mittant? Quod affirm. *per l. 2. 2. 3. C. de pasc. publ. & priv. quia herbæ in agro meo natæ, meæ sunt, l. 9. l. 7. §. ult. ff. de acquir. rer. domin. & frustra aliàs jus pascendi in alieno & privato agro jure servitutis acquireretur, Coras. ad l. 1. ff. de Servit. n. 133. Foman d. D. th. 10. lit. C. Adde Cœpollam c. 9. n. 46.* Servitute autem hæc uti nemo debet, cum pecoribus morboſis, & pestiferis, ne & alia pecora contagione pereant, *arg. l. 13. pr. cum. ibi notat. ff. de action. empt. Cœpolla d. c. 9. n. 20.* Ubi addit, mulierem inhonestam ex vicinia expelli posse. (f) *d. §. 2. d. l. 1. §. 1. l. 5. ff. de Servit. rust. præd. quatenus videlicet dominantis prædio opus est, d. l. 5. in fine & l. seq. ff. d. t. Cœpolla c. 10. n. 2. Foman d. D. th. 10. lit. D.* (g) Puta arenæ fodiendæ, cretæ, lapidisq; eximendi, ligna secandi, uvas premendi &c. *Wesenb. in w. ff. d. t. n. 4. Donell. d. lib. 11. c. 7.* Ita tamen, ut pomum de cerpere liceat, ut spatari, ut cœnare in alieno possimus, servitus realis imponi nequit, *l. 8. ff. de Servit.* Sed si constitutum tale jus fuerit, valebit nihilominus ut personalis servitus. *Costal. in d. l. 8. & l. 37. ff. de Servit. R. P. Treutl. d. D. th. 5. lit. C.* De jure venandi controvertitur, an ad Servitutes reales pertineat? *Et Geil. 2. obs. 66. id affirm. Sed verius est, hoc jus servitutem planè non esse: neq; realem, quia ad prædiorum utilitatem non pertinet: nec personalem, quia contra naturam servitutum harum ad heredes transit; sed proprium quoddam jus per se subsistens, Bocer. Class. 4. D. 3. th. 24. Harprecht ad. §. 12. Inst. de R. D. n. 130. & seqq. Niell. D. feud. 3. th. 2. Haenon. d. D. 5. th. 2.*

VI.

Urbanæ servitutes sunt, jus oneris ferendi, (a) rigni immittendi (b) stillicidii, (c) fluminis (d) recipiendi

N vel non

huius: Principio huius id est
 cum uti. & principio
 postore, distincta de se
 a realibus. Sicut enim
 prædicti duplicia. Quia
 huiusmodi quæ in principio
 huiusmodi.

vel non recipiendi, (e) altius tollendi, (f) vel non tollendi, (g) ne luminibus officiat, (h) Servitus luminum, (i) & similes, (k)

(a) Ut paries aut columna vicini, onus vicinarum ædium sustineat, §. 1. *Inst. de serv. pred.* Et quamvis regulariter ea servitutum natura non sit, ut quis facere aliquid cogatur, *l. 15. §. fin. ff. de Serv.* is tamen qui hanc servitatem debet, parietem aut columnam, quæ onus sustinet, reficere & reparare suis sumptibus tenetur, *l. 33. ff. de servit. urban. pred. l. 6. §. 2. l. 8. §. 2. ff. si servitus vind.* Futura verò ædium dum paries reparatur, ad ipsum ædium dominum pertinet, *d. l. 8. pr. Myns. Schneid. ad d. §. 1. Forst. D. 7. q. 8.* (b) Ut liceat tignum, sive trabem in alienum parietem immittere, *d. §. 1. & l. 20. ff. de serv. urb. pred.* Et qui hanc servitatem debet, vicini tantum tignum suscipere, non etiam parietem reficere tenetur, *d. l. 8. §. 2. ff. si servitus vindicetur.* (c) dicitur stillicidium, quasi stillarum cadium, quod stillæ, sive guttæ è tectis cadant. *Myns. & Borch. d. §. 1.* (d) *d. §. 1.* Quæ servitus ita differt à priore, quod stillicidium guttatim cadat, ut dictum: flumen verò cum impetu & colluvione emittatur: deinde quod stillicidium semper ex alto, sive superiore loco, flumen verò plerumq; ex imo constituatur, ut *ex Varrone monet Giph. ad. d. §. 1.* (e) Est enim utraq; hæc servitus vel affirmativa vel negativa: quarum illa stillicidium & flumen in vicini tectum, vel aream avertere licet, hæc verò prohibetur vicinus stillicidium in aream vel tectum vicini avertere, ut docet *Vult. lib. 1. Jurisp. Rom. c. 63. Hillig. ad Donell. d. lib. 11. c. 5. lit. L. Adde Myns. Schneid. ad. d. §. 1. Cæpollam de Serv. urb. pred. c. 29. Donell. d. c. 5. paulò aliter id explicantes.* (f) Sive ædificandi in alitudinem quo usq; libuerit. Quamvis enim naturaliter in solo suo cuilibet jus sit, in infinitum, vel ad coelum usq;, ut ajunt, ædificandi, *l. 24. ff. de serv. urb. pred.* tamen quia legatis, pacto, aut consuetudine libertas hæc imminui, aut tolli potest, hujus etiam constitutionis usus aliquando esse potest. Cui namq; vicinus permittit præter usitatum, ædificandi morem, prioremq; ædium formam, altius tollere, is servitatem altius tollendi habere dicitur, *l. 2. ff. d. t. & d. §. 1. Inst. eod. Wesenb. in x. ff. h. t. n. 3. Coras. lib. 3. miscell. c. 24. Don. d. c. 5. & ibi Hillig. lit. H. Pac. cent. 3. q. 56. Bronch. cent. 1. assert. 99. Arum. d. Exerc. th. 8. Hanon. d. D. th. 4. Adde Vult. lib. un. disc. c. 5. qui distinguit inter Servitatem*

vitutem

vilitatem remissam & cessam, & Bach. ad Treutl. d. D. th. 2. lit. D. Alii
 hanc servitute id agi existimant, ut vicinus ædes suas teneatur altius
 tollere, ne prospectus in meas pateat. Cæpolla de serv. urb. præd. c. 20
 Schneid. ad d. §. 1. n. 17. Sed hæc opinio manifestè currit contra l. 15. §.
 1. ff. de Serv. à quâ nusquam excepta legitur hæc altius tollendi servi-
 tus. (g) Quo vicinus ædes suas altius tollere prohibetur, d. §. 1. &
 d. l. 2. ff. h. t. Forst. d. D. q. 9. (h) sive id fiat altius ædificando, sive alio
 quocunq; modo. Hanc enim servitute constitutâ, non modò altius
 ædificare, ut luminibus officiat, vicinus non potest, sed nec ullum
 quidem aliud impedimentum inferre, l. 15. ff. de S. V. P. adeò ut etiam
 arborem ponere, quæ luminibus obsit, vel umbram ei loco, cui sol
 necessarius est, facere prohibeatur, l. 17. ff. eod. t. Unde perperam
 hanc cum superiore altius non tollendi servitute, à quibusdam con-
 fundi, luce meridiana clarius est Wes. in t. ff. d. t. n. 4. Duar. i. D. 33. Hor.
2. amic. respons. 5. Forst. d. D. 7. q. 10. Hæn. d. D. th. 5. Val. Riem. d. Dec. 4. q. 10
Dn. Ung. d. Exerc. 6. q. 6. (i) Quâ nobis lumen seu fenestras, quibus lu-
 men cæli hauritur, in vicini parietem immittere conceditur, l. 4. ff.
 d. t. hanc quoq; à præcedente ne luminibus officiat servitute, dif-
 ferre manifestum est. Nam quamvis hæc illam necessariò in se con-
 tineat, ut pote inutilis aliàs futura: tamen eadem patet latius, & cum
 sufficiat in illâ aliquid non fieri, in hanc etiam servientem pati aliquid
 oportet, d. l. 4. Wesenb. & Duar. ad loc. Treutl. d. D. th. 3. lit. A. Forst.
 d. D. q. 11. Hæn. d. D. th. 6. Illud hinc controversum est, an liceat servi-
 tute etiam non constituta, in proprio pariete fenestram habere, in
 vicini aream eo invito? Quod aff. quia hæcenus in suo aliquid fa-
 cere permissum est, quatenus in alienum nihil immittitur, l. 15. §. 5. ff.
si serv. vind. at hinc in alienum nihil immitti expeditum est. Facit
 quod ædes suas altius tollere, etiam si vicino officiat, licitum sit,
 l. 9. ff. de S. V. P. Cur ergo parietem proprium, etiam si vicino forsan
 id molestum sit, aperire non liceat? Horo. d. lib. 2. amic. respons. cap. 38.
 Don. d. c. 5. & ibi Hillig. lit. E. & F. Connan. 4. Comm. 10. Bach. ad Treutl. d.
 th. 3. lit. A. Paul. Berens. d. D. th. 1. q. 9. Quod tamen ita demum verum
 putamus, si fiat utilitatis nostræ causa; non si ad æmulationem vici-
 ni, ut illi molesti simus, nihil commodi inde habituri. Malitiis enim
 indulgendum non est, l. 38. ff. de R. V. l. 1. §. 12. ff. de aq. & aq. plu. arc.
 (k) Ut sunt servitus projiciendi, protegendi, prospectus, ne pro-
 spectui

spectui officiat, cloacæ, foraminis, positum non habendi. *Cæpol. d. loc. cap. 31. 32. 33. 34. Wesenb. in π. ff. h. t. Vult. d. cap. 63. Treutl. d. th. 3. lit. B. & C.*

VII.

Constituuntur servitutes, (a) vel ultimâ voluntate, (b) vel inter vivos pactis, (c) & stipulationibus, (d) adjudicatione, (e) & præscriptione. (f) Amittuntur remissione, (g) confusione, (h) rei interitu, (i) & non utendo per modum & tempus. (k)

(a) Ipso jure putè tantum & sub modo; non ex tempore, neq; ad tempus, neq; sub coditione, neq; ad certam conditionem: si tamen hæc adjiciantur, per pacti vel doli exceptionem occurreretur contra placita servitutem vindicanti, *l. 4. ff. de serv. & ibi Iohan. Super. l. 56. §. 4. v. nam & heres. & c. ff. de V. O. Gov. 1. var. lect. 9. Wesenb. in π. ff. d. t. n. 8. Elias Rober. d. D. th. 5.* (b) Veluti testamento, codicillis, mortis causa donatione, §. *ult. Inst. de serv. præd. t. t. ff. de serv. leg.* Hoc modo autem constituta servitute, traditione vel patientiâ opus non est, sed statim à morte testatoris, ipso jure etiam ignorantia acquiritur, *l. 19. §. 1. in fine. ff. quemad. serv. amitt. junct. l. 80. ff. de leg. 2. & l. 64. inf. ff. de furt.* (c) Videlicet contractibus in continenti adjectis: ejusmodi enim pacta contractibus inesse censentur, *l. 7. ff. de pact.* (d) *d. §. ult. Inst. de serv. præd.* Verùm duobus hisce modis, pactis videlicet & stipulationibus servitutes non aliter constituuntur, quàm si traditio accedat, quæ fit vel determinatione loci, per quem fit servitus, vel patientia fruendæ servitutis, *l. 3. pr. ff. de usufr. l. 1. §. fin. ff. de serv. R. P. l. 11. §. 1. ff. de publ. in rem act. Vult. ad d. §. f. Arum. d. Exerc. 5. th. 12. Hunn. 2. var. resol. tr. 2. q. 13.* Et constituuntur servitutes ab iis tantum, qui veri sunt prædiorum domini, *l. 1. l. 5. pr. l. 8. ff. comm. præd. & quidem in solidum.* Nam unus ex dominis rei communis servitutem nec imponere, nec acquirere potest, ne pro suâ quidem parte, *l. 2. l. 8. §. 1. ff. de serv. l. 34. ff. de serv. rust. præd. Don. d. lib. 11. c. 9. Gædd. ad. l. 85. ff. de V. S. Elias Rob. d. D. th. 3.* Vasallus quoq; in re feudali servitutem propriè constituere nequit, *arg. l. 4. ff. de serv.* Nam quamvis imposuerit, ipsi tantum nocet, & feudo ad dominum vel agnatos reverso extinguitur. *c. un. de invest. de re alien. fact.*

en. fact. Bach. ad Treutl. d. D. th. 6. lit. A. Idem de superficiario & emphyteuta docet, *Cæpoll. de serv. urb. præd. cap. 14.* Usufructuarius planè servitutem imponere nequit, *l. 15. §. 7. l. 61. ff. de Usufr.* An & precariò servitutes concedi possunt? Ita videtur *ex l. 3. l. 15. §. 2. ff. de precar.* Sed hæ non sunt propriè servitutes, cum quocumq; concedenti libuerit, interdicto de precario revocari possunt, *l. pen. ff. comm. præd. Cujac. 22. obs. 37.* (e) Puta si iudex in iudicio familiæ erciscundæ aut communi dividundo, servitutem imposuerit, *l. 22. §. 3. ff. famil. ercisc. l. 18. ff. comm. divid.* (f) Nam quamvis servitutes tanquam res incorporales nec possideri propriè, *l. 3. pr. ff. de acquir. poss. l. 4. §. 27. ff. de usurp. & usuc. nec usucapi possint, l. 9. ff. d. t. & l. 43. §. 1. ff. de acquir. rer. dom.* longo tamen usu & quasi possessione acquiri, & quasi usucapi possunt, *l. 10. pr. ff. si serv. vind. l. 1. l. 2. l. 13. C. de serv. & aqua. Duar. 1. D. 34. Donell. 11. Comm. 11. Costal. ad. l. 14. ff. de serv. Pac. cent. 3. quæst. 53.* Nec distinguendum est cum Dd. inter servitutes continuas & discontinuas: cum omnes servitutes perpetuam & continuam causam habeant, *l. 28. ff. de serv. præd. urb. & ibi Costal.* exindeq; continuam saltem quasi possessionem, *Donell. d. loc.* Imò hodiè post transformatam à Justiniano usucapionem rectè defendi videtur, servitutes & propriè usucapi, *arg. l. ult. C. de præscript. long. temp. & l. un. C. de usuc. transf. Bach. ad Treutl. d. D. 17. th. 8. lit. B. Valent. Riem. Illust. q. Dec. 4. q. 7. Andr. Gerb. Dec. 5. q. 3.* Titulus autem in hac servitutum præscriptione necessarius non est, si adsit domini scientia & patientia, *d. l. 10. ff. si servitus vindicetur, l. 2. C. de serv. & aqua.* quod si verò illa non adfuerit titulo omnino opus erit, *l. fin. C. de præscript. long. temp. Andr. Gerb. d. D. q. 4.* (g) *arg. l. 6. & l. 14. §. 1. ff. de serv.* Idq; non expressis solùm verbis, sed etiam tacitè, si videlicet aliquid concedatur, quod cum servitute debita simul consistere nequeat, *l. 8. ff. quemad. serv. amit.* (h) Si idem utriusq; prædii dominus esse cæperit, *l. 7. ff. d. t. quemad. serv. amit. l. 26. ff. de serv. urb. præd.* adeò ut si dominus iterum vendat & deberi sibi servitutem velit, de novo imponenda sit, *l. 30. ff. de serv. præd. urb. l. 10. ff. comm. præd.* (i) *wesemb. in w. ff. quemad. serv. amit. n. 4.* Quod verum est, si res in totum pereat, ita ut restitui nequeat, aliàs si restituta postmodum res, vel prædium fuerit, pristina adhuc servitus debetur, *l. 14. ff. quemad. serv. amit. l. 24. ff. quibus mod. ususfr. amit.* Quod tamen

non ex jure est, sed utilitatis causa receptum, l. 20. §. 2. ff. de serv. urb. præd. Vult. lib. 1. Jurispr. Rom. c. 65. n. 78. (k) Puta si quis vel planè servitute usus non sit, vel usus quidem, sed non modo præscripto, l. 15. ff. quib. mod. ususfr. amitt. l. 10. §. 1. l. 11. pr. l. 18. pr. ff. quemad. serv. amitt. Idq; 10. annis inter præsentés, & 20. inter absentes, l. 13. l. f. C. de serv. & aq. Aliter tamen rusticæ, aliter urbanæ non utendo amittuntur. In iis enim solus non usus sufficit: in his verò requiritur & libertatis usucapio, l. 7. & d. l. 18. ff. d. t. l. 6. ff. de serv. urb. præd. l. 4. §. ult. ff. de usucap. & ibi Cujac. Treutl. d. D. 17. th. penult. lit. B. Quod si verò non nisi alternis annis vel mensibus ire liceat, duplicato tempore constituto, demum amittitur, d. l. 7. ff. quemad. serv. amitt. Foman d. D. 10. th. f. lit. E. Iter autem sepulchro debitum, non utendo nunquam amittitur, l. 4. ff. d. t. quemad. serv. amitt. Non quidem propter religionem, aliàs ne remitti quidem posset, contra l. 14. §. 1. ff. de serv. Sed quia servitutes non amittuntur non usu per id tempus, quo non potuit ex constitutione servitutis quis uti, etiamsi vellet: huic enim nihil imputari potest, arg. l. 17. §. 3. ff. de usur. l. 1. in f. C. de annab. except. Donell. d. lib. 11. Comm. ult. Treutl. d. th. penult. in f.

VIII.

Personalis servitus est, quam res personæ debetur. (a) Eaq; triplex. (b) Ususfructus, Usus & habitatio. (c) Ususfructus, est jus, (d) alienis rebus utendi fruendi. (e) Qui dividitur in verum & quasi, (f) quorum ille in rebus quibus salvâ substantiâ uti possumus: (g) hic in iis quæ usu consumuntur, (h) consistit.

(a) Ad dijudicandam enim servitutum naturam, videndum est, cui ea debeat; ut si quidem prædio sive rei, realis sit, si verò personæ, personalis censeatur servitus. Myns. & Schneid. ad pr. Inst. de Usufr. (b) quod verum est de propriis, & ordinariis servitutum personalium speciebus, quæ semper personæ sunt & manent, nec unquam fieri, aut dici servitutes reales possunt. Aliàs enim cum ex servitutibus realibus personales fieri possint, ut supra th. 5. dictum. tot servitutum personalium species constitui possent, quod in universum

versum sunt servitutis species. *Wesemb. in w. ff. d. t. d. S. R. P. Vult. d. c. 63. n. 11.* (c) Quamvis enim Forst. & alii habitationem excludere conentur, verius tamen est, & hanc servitutis speciem esse: ut inter alia satis probat §. pen. & ult. *Inst. de usu. & habit. Myns. Schneid. & Dd. mag. communiter ad d. pr. Inst. de usufr. Henning. Wegen. D. 5. th. 5. lit. B.* Quid autem de operis servorum dicemus? Eas planè servitutes non esse. Forst. *D. 8. th. 10.* Sed ijs legatis, interdum usumfructum, interdum usum, interdum nec usum, nec usumfructum legatum videri. Borch. *ad pr. Inst. de usu & habit. n. 5. 6. 7.* (d) Id est servitus personalis, *arg. l. 1. ff. de serv. posito genere remotiori, pro propiore, Vult. d. c. 63. n. 16. Treutl. vol. 2. D. 16. th. 1. lit. A. Forst. d. D. 8. q. 2. (e) d. pr. Inst. de usufr. & l. 1. ff. eod.* Quod autem ibidem additur: salvâ rerum substantiâ, id ad usumfructum verum tantum pertinet; in quo rerum substantia salva debet esse: quod de usufructu generatim accepto, non nisi valde improprie dici potest. *Treut. d. 1. adde Ho. 80. Illust. q. 24. Bronch. cent. 1. miscel. assert. 47 (f) d. pr. junct. §. 2. Inst. de usufr. Vulgò Dd. usumfructum in causalem & formalem dividunt; Causalem vocantes eum, quem dominus habet ex causa rei, id est, jure dominij, l. 21. §. 3. ff. de Except. rei. jud. Formalem verò jus utendi fruendi à proprietate separatum. Verùm re attentius considerata, nominis potius distinctio, quàm generis in species divisio esse videtur, ut rectè docet Coras. 5. Miscel. 3. Donel. 10. Comm. 2. Conn. 4. Comm. 3. Gædd. ad l. 25. n. 1. ff. de V. S. Arum. d. Exerc. 5. th. 16. Haen. d. D. th. 15. Forst. d. D. 8. q. 2. (g) d. pr. Inst. de usufr. & d. l. 1. ff. eod.* Hinc quæsitum, An vestimentorum etiam verus ususfructus esse possit? Quod. aff. si illorum tanquam corporum ususfructus legatus sit, l. 15. §. 5. ff. de usufr. l. 9. §. pen. usufr. quemadmod. cav. non si tanquam quantitatis: tamen enim quasi usumfructum esse verius est. *d. §. 2. Inst. de usufr. & ibi Pac. in not. Adde gloss. Giphon. ad d. §. 2. Fachin. 8. contr. 11. Dn. Ungep. Exerc. 6. q. 8. in Nego.* (h) Cujusmodi sunt, vinum, oleum, frumentum, pecunia numerata &c. Cum enim neq; naturalis, neq; civilis ratio permetteret, ut harum rerum verus esset usufr., Senatus utilitatis causa censuit quasi usumfructum constitui posse, *d. §. 2. Inst. h. t. & l. 1. ff. de usufr. ear. rer. quæ usu. consum.*

IX. Con-

IX.

Constituitur Ususfructus purè, vel sub conditione, (a) pro parte divisa, vel indivisa. (b) Et verus quidem, tam inter vivos, quàm mortis causa. (c) Quasi verò ultimâ voluntate tantùm. (d).

(a) *l. 16. ff. famil. erisc.* Quâ in re differt Ususfr. à servitutibus realibus, *l. 4. ff. de Serv.* Rationem differentiæ *Vult. ad pr. Inst. de usufr. num. 5.* more suo hanc assignat, quia Romanis ita placuit. Alii aliam, ut videre est apud *Coras. ad. d. l. 4.* Nobis non inconveniens videtur ea, quam ex *Aegy. Hortens. adducit Wegen. d. D. th. 4. in f.* Id videlicet ideò fieri, quod in usufructu sit, quod in accipientem etiam ante diem, aut conditionem transferatur, videlicet res ipsa: in servitutibus verò nihil; non servitutes, quæ antequam patientia domini & usu alterius constituentur, non sunt: nec res ipsa, cum servitutes non omne ejus emolumentum contineant. (b) *l. 5. ff. de Usufr. l. 14. l. 25. ff. quib. mod. usufr. amitt.* Ususfructus enim dividuus est, cæteræ servitutes indivisæ, *l. 19. ff. de usu & habit. l. 1. §. 9. l. 82. pr. ff. ad leg. Falcid. Paul. Berens. d. D. 4. th. 1. q. 6.* Quo vero modo dividuus dicatur ususfructus mirè variant *Dd.* ut videre est apud *Hillig. ad Don. lib. 10. cap. 24. Bach. ad Treutt. d. D. th. 3. lit. K. Valent. Riem. Dec. 5. q. 1.* Nos usumfructum dividuum dici putamus, respectu perceptionis fructuum, quos dividuos esse constat. Et hoc est, quod in *d. l. 19. ff. de usu & habit.* dicitur, frui quidem pro parte nos posse, sed non uti. Usus quippe factum individuum: fructus verò quia dividi possunt, & factum dividuum continent, usumfructum etiam talem efficiunt. *Don. d. lib. 10. cap. 24. Vult. ad pr. Inst. de Usufr. n. 14. Connan. 4. Comm. 5. Wejenb. in w. ff. h. t. n. 4. Arum. d. Exercit. th. 24. Adde Gædd. ad l. 21. ff. de U. S. Forst. d. D. q. 4. Vacon. à Vacun. lib. 5. Decl. 68. num. 8.* aliter atq; aliter hanc rem explicantes. (c) *§. 1. Inst. de usufr. adde quæ supra th. 7. lit. B. & C. dicta sunt.* Ubi tamen notandum ususfructus & servitutum personalium, non à morte testatoris, sed ab aditâ demùm hereditate diem cedere, *l. un. ff. quand. dies usufr. leg.* Constituitur etiã ususfructus quidam à lege, ut patri vel avo in bonis ad ventitiis filiorum familiâs, *§. 1. Inst. per quas pers. l. 6. C. de bon. qua liber.* Item patrî in bonis filiorum emancipatorum, pro parte dimidia, *§. 2. Inst. d. t. per*
quas

l. 119 ff. eodem.

quas pers. cuiq. Q. An etiam usufructus feudi filio familiâs concessi, patri acquiratur? Negam. quia usufructus ad accipientem feudum pertinet, 2. F. 23. & feuda castrensiû, vel quasi loco habenda sunt, arg. 1. F. 19. 22. & passim. Vult. 1. de feud. 4. n. 8. Bronch. cent. 2. misc. Ass. 38. Arum. Disp. Feud. 3. th. 39. Gerb. Dec. 5. q. 8. Tr. d. D. 16. th. 2. lit. B. (d) Senatus consultum enim hoc in gratiam testamentorum solùm introductum videtur: nec ulla fuit ratio, ut propter conventiones viventium, qui aliâs, quo volunt modo pacisci possunt, quasi contra naturam hoc constitueretur. Hinc in. d. §. 2. Inst. h. t. tantùm legatarii & heredis fit mentio; & nominatim in l. 1. ff. de usufr. ear. rer. & c. Senatus censuisse dicitur, ut omnium rerum usufructus legari posset. Connan. d. lib. 4. c. 4. Don. d. lib. 10. c. 4. Trentl. d. D. th. 2. lit. K.

X.

Constituto hoc modo usufructu, & satisfactione præstitâ, (a) tribuitur Usufructuario jus utendi fruendi, (b) adeò ut etiâ locare, vendere, pignori dare &c. possit. (c)

(a) Aliâs non potest actionem, quam pro consequendo usufructu habet, cum effectu intentare, l. 13. pr. ff. h. t. l. 6. pr. §. 2. ut. in poss. legat. arg. l. 13. §. 8. ff. de act. empt. Imò si re traditâ, usufructus nomine satisfactum non fuerit, durante usufructu dominis cautionem condicere poterit, l. 5. §. 1. ff. de usufr. ear. rer. l. 7. pr. ff. usufr. quemad. caveat. Estq; satisfactio hæc duplex, una ex Edicto prætoris, ad verum usumfructum pertinens, l. pr. l. 5. §. 2. usufr. quemad. cav. altera ex Scto, quasi usufructus propria. d. §. 2. Inst. h. t. l. 2. ff. de usufr. ear. rer. Neutra tamen de usufructus substantia est, l. 3. §. 4. in f. l. 7. pr. ff. usufr. quemad. cav. d. l. 5. §. 1. ff. de usufr. ear. rer. proindeq; ab herede, vel inter vivos usumfructum constituyente, remitti poterit: cum quilibet favori pro se introducto rectè renunciât, l. 51. C. de Episc. & Cler. l. 29. C. de pact. Fachin. 8. contr. 43. El. Rob. d. D. 8. th. 8. Paul. Berens. D. 4. th. 2. q. 7. Non à testatore l. pen. C. ut. in poss. leg. l. 7. C. h. t. quia testator favori pro herede introducto renunciare nequit, arg. c. 12. vers. manifestè de for. compet. Fach. d. lib. 8. c. 42. Bronch. cent. 1. Ass. 89. Rober. d. D. th. 9. Ber. d. th. q. 6. Præstanda autem satisfactio est, l. 13. pr. ff. h. t. l. 5. §. 2. l. 7. pr. ff. usufr. quemad. cav. l. 4. C. h. t. id est fidejussoribus cavendum l. 1. ff. qui satisf. cog. l. 4. §. 5. ff. si quis caut. jud. sist. Geil. 2. obs. 47. n. 1. Gædd. de contr. stip. c. 5. n. 287. Bronch. cent. 2. misc. ass. 50. Arum. d. Exerc. 5. th. 20. Paul. Berens. d. th. q. f. Sed quid si usufructu-

O

arius

arius ob paupertatem, vel aliam difficultatem fidejussores reperire nequeat; erit ne juratoriae cautioni locus? Quod negandum per d. §. 2. *Inst. h. t. l. 13. pr. ff. l. 4. C. eod. arg. l. 114. §. 12. ff. de leg. 1.* Exæquitate tamen & ut voluntati constituentis satisfiat, proprietarius usufructuario annuatim certam, vel fructuum vel pecuniæ quantitatem pendere debet, ipsiq; fructuario idoneè eâ de re cavere, *arg. l. 6. §. 1. C. de secund. nupt. Don. d. lib. 10. c. 14. Fach. d. lib. 8. contr. c. 40. Bronch. d. cent. Aff. 50. sub. f. Myns. cent. 6. obs. 48.* (b) Quo verbo veniunt omnes fructus, omniaq; emolumenta quæ ex re, aut ejus occasione percipiuntur, non modò naturalia, *l. 9. ff. h. t.* sed etiam civilia, ut pensiones, usuræ, aliæq; obventiones civiles, *l. 7. ff. eod.* Si modò ipse, vel alius ejus nomine perceperit, §. 37. *Inst. de rer. divis. l. 25. §. 1. in f. ff. de usuris.* Hinc quoq; non modò inchoatum ædificium ad fructus reponendos necessarium consummare, sed etiam novum usufructuarius extruere potest, *l. 73. §. 6. l. 73. ff. h. t. Costal. ad l. 61. ff. eod. Coraf. 1. misc. 6.* Quemadmodum & opus novum nunciare solet nomine procuratorio, *arg. l. 1. §. f. ff. de oper. nov. nunc. Treutl. d. D. 1b. 12. lit. C.* Et servitute fundo fructuario debitam vindicare, *l. un. §. 4. ff. de remiss. Br. cent. 1. Aff. 90. Rober. d. D. 8. Coron. 3. Adde. Vult. lib. un. discept. c. 18.* Contra verò sustinere & onera prædiorum debet fructuarius, ut sunt tributa, vectigalia, stipendia & c. *l. 7. §. 1. l. 27. §. 3. ff. de usufr.* Non tamen tenetur æs alienum defuncti solvere, ne quidem si sit fructuarius omnium bonorum, *arg. l. 1. C. sicert. petat. l. 2. C. de hered. act. junct. l. ult. ff. de usufr. Costal. ad l. 34. ff. eod. Geil. 2. obs. 146. Fachin. 4. contr. 19. Gerh. Dec. 5. q. 9. (c) l. 8. pr. ff. de bon. auth. jud. possid. l. 28 cum seqq. l. 67. ff. h. t. §. 1. Inst. de usu & habit. l. 15. §. 2. ff. de pign.* Eo ipso enim dum locat, vendit aut pignori dat, ipse uti frui videtur, & jus illud per intermediam personam conductorem, emptorem & c. retinere, *l. 38. ff. de usufr. l. 29. pr. ff. quib. mod. usufr. amitt. Bach. ad Treutl. d. D. 1b. 10. lit. A. Dn. Ungep. d. exerc. 6. q. f. Riem. d. D. 5. q. 2.* Et in hoc differt usufructus à servitutibus realibus, quæ indistinctè sive rusticæ sive urbanæ sint pignori dari nequeunt, *l. 11. §. f. ff. de pign.* Quamvis enim ea urbanarum solùm mentionem faciat, tamen & de rusticis accipienda; cum omnium eadem sit ratio: prædiis enim ita cohærent, ut sine iis esse nequeant, *l. 1. ff. comm. præd. §. 3. Inst. de serv. urb. & rust. præd. multò minus oppignorari.* Constituere autem servitute pignoris jure potest

potest dominus, l. 12. ff. d. t. Duar. 2. D. 13. Pac. cent. 5. q. 26. Arum. d. Ex-
erc. th. 14. Treutl. d. D. 17. th. 12. lit. B. Paul. Berens. d. D. th. 1. q. 7. Elias
Rober. d. D. 8. Cor. 1.

X I.

Amittitur usufructus præter modos communes,
(a) etiam morte usufructuarii, (b) & capitis deminuti-
one. (c) Quasi verò usufructus non aliter, quàm mor-
te & capitis deminutione. (d)

(a) Quales sunt rei interitus, aut mutatio, §. 3. *Inst. de usufr. l. 23.*
l. 24. ff. quib. mod. usufr. amitt. Consolidatio cum proprietate d. §. 3. l. 17
& l. 27. ff. quib. mod. usufr. amitt. Non usus per modum & tempus, d. §.
l. 20. l. 25. ff. d. t. quib. mod. usufr. Giph. ad d. §. Wesenb. in w. ff. d. t. n. 7. 8.
Remissio sive cessio domino proprietatis facta: nam cedendo extra-
neo nihil agitur, d. §. 3. hoc est, non extinguitur, sed in priori causa
manet, arg. pr. *Inst. qui & ex quib. caus. manumitt.* Giph. ad d. §. 3.
Wesenb. in w. ff. d. t. n. 5. Bronch. cent. 1. assert. 91. (b) d. §. 3. *Inst. h. t. l. pen.*
C. eod. & l. 3. §. fin. ff. quib. mod. usufr. amitt. Nisi expressè actum sit,
ut ad heredes transeat, l. 5. pr. ff. quib. mod. usufr. amitt. quo casu ta-
men ad primum tantùm, non ad ulteriores transit, l. 14. ubi gloss. &
Dd. C. de usufr. Schneid. ad d. §. 3. num. 3. Civitas verò, Collegium & c.
cum non moriantur, receptum est, ut usufructus iis relictus, vel 100
annis, veluti longissimo vitæ humanæ termino, l. 56. ff. de usufr. l. 8.
ff. de usufr. leg. vel quasi morte, hoc est, illorum dissolutione, aut
everfione finiatur, l. 21. quib. mod. usufr. amitt. Foman D. 11 th. 10. lit. D.
Verùm morte extincto usufructu quæri solet, ad quem fructus ul-
timi anni pertineant? Distinguendum est inter fructus perceptos
& adhuc pendentes: ut illi quidem ad usufructuarii heredes, l. 12. §.
3. ff. de usufr. l. 13. ff. quib. mod. usufr. amitt. hi verò ad dominum pro-
prietatis pertineant, §. 37. *Inst. de rer. divis. l. 8. in f. ff. de ann. leg.* quia
pars fundi esse censentur l. 44. ff. de R. V. Treutl. d. D. th. 8. lit. D.
Non admittenda igitur Cujac. & aliorum opinio, qui vel pro rata
anni dividendos fructus, vel saltem impensam culturæ præstandam
existimant. Nam quamvis æquitatem quandam sapere videatur,

textu tamen juris destituitur, ut rectè *Bach. ad Treutl. d. loco. (c) d. §. 3. Inst. h. t. l. 1. ff. quib. mod. ususfr. l. 16. §. 2. ff. de usufr.* Quod verum est de maxima & media, quæ libertatem aut civitatem adimunt, adeoq; mortem civilem inducunt. Minima autem capitis deminutione ususfructus hodiè non amittitur, *l. pen. C. h. t. Wesenb. in w. ff. d. t. n. 5. (d) §. 2. supra h. t. l. 9. l. 20. ff. de usufr. ear. rer. qua usufr. consum. Wesenb. ad d. t. num. fin.*

XII.

Usus est jus alienis rebus utendi, (a) salvâ ipsarum substantiâ. (b) Habitatio est jus alienas ædes inhabitandi. (c)

(a) Ad quotidianum videlicet usum & necessitatem. Nam hæc præcipua differentia est inter usumfructum & usum, quod ususfructus etiam ad voluptatem pertineat, proindeq; omnia emolumenta, quæ ex re quocunq; modo percipi possunt, contineat: Usus verò ad necessitatem solùm, & quantum opus est, ad victum utenti, *l. 1. ff. de usu & habit.* Quod superest ex fructibus, neq; reponere neq; vendere potest, sed domino proprietatis relinquere cogitur. *§. 1. Inst. d. t. & l. 12. ff. eod.* Quæ etiam ratio esse videtur, quod usus sit jus individuum, non dividuum, ut ususfructus. Quamvis enim & usus perceptionem quandam fructuum contineat: tamen cum ea ad victum quotidianum referatur, meritò sub partitionem non cadit: cum nec vivi pro parte possit. *Conn. 4. Comm. 5. Wesenb. in w. ff. h. t. n. 4.* (b) *arg. pr. Inst. de usu & habit. ubi Myns.* Hinc usufructarius eandem præstare debet cautionem, quam usufructuarius, *l. 5. §. 1. ff. usufr. quemad. cav.* (c) *§. 5. Inst. d. t.* Quæ licet cum usu ædium effectum pene idem sit jus, *l. 10. pr. ff. h. t.* Differt tamen ab eodem, quod habitatio locari aliis possit, *§. pen. Inst. d. t.* usus verò nequeat. 2. Quod usus non utendo & capitis deminutione pereat, habitatio verò neutro horum tollatur, *d. l. 10. pr.* Quo posteriori modo habitationem etiam ab usufructu differre palàm est: Et præterea in eo, quod ususfructus non locari modò & vendi, sed & donari possit, *§. 1. Instit. de usu & habit. l. 12. §. 2. ff. de usufr.* habitatio verò donari nequeat, *d. l. 10. in pr. Adde Giphart.*

ad d. §. 5. h. t.

E I N I S.

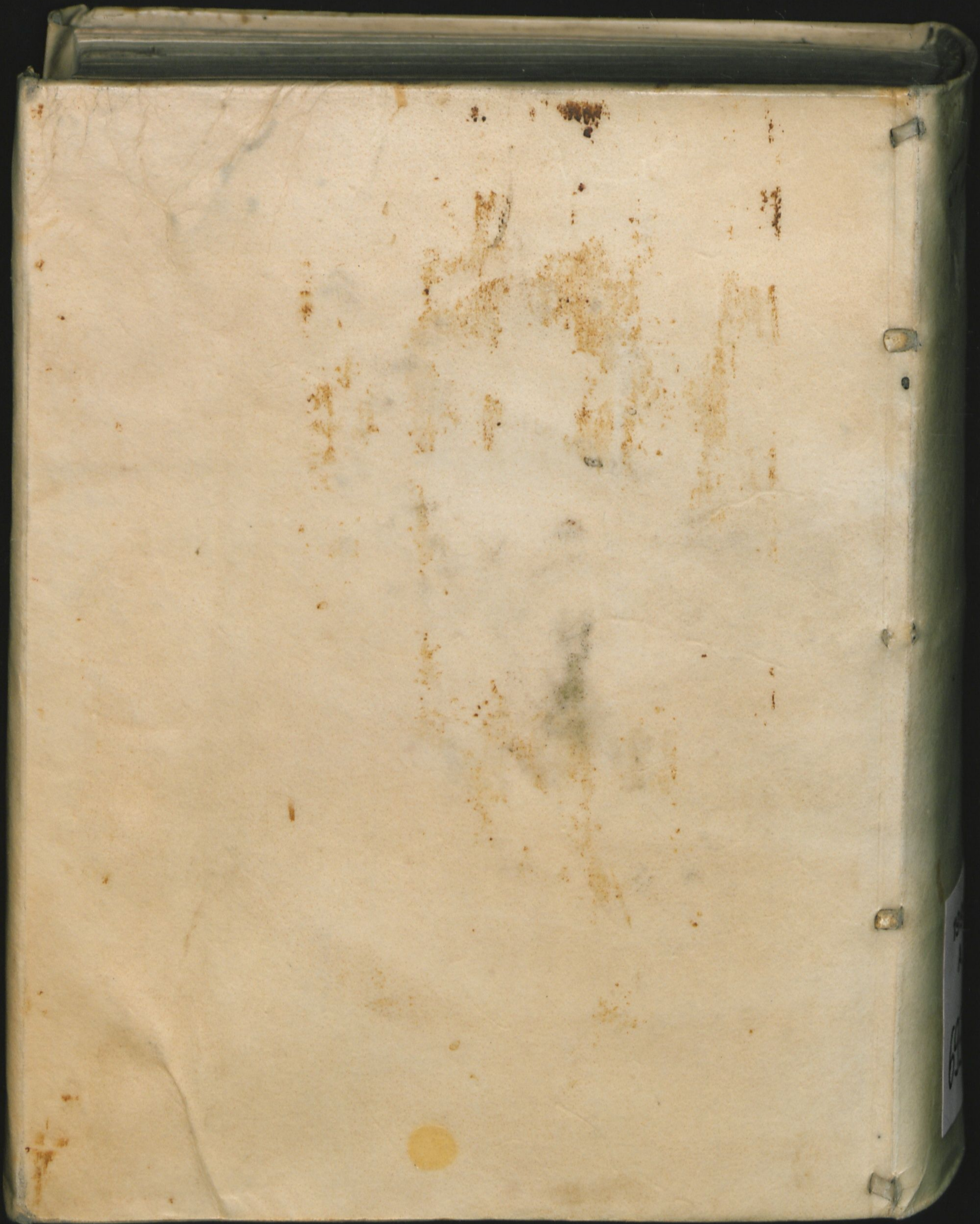
99 A 6938

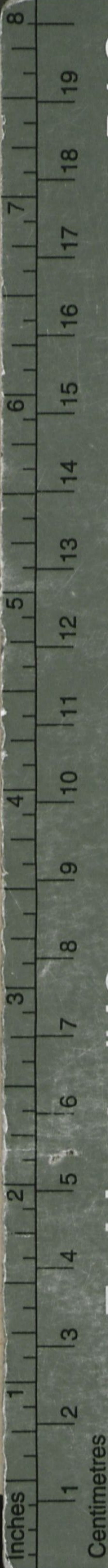
ULB Halle 3
002 822 58X

Handwritten text and faint bleed-through from the reverse side of the page, including the word 'CONNECTION' and some illegible characters.

B.I.G.

Farbkarte #13

Black

3/Color

White

Magenta

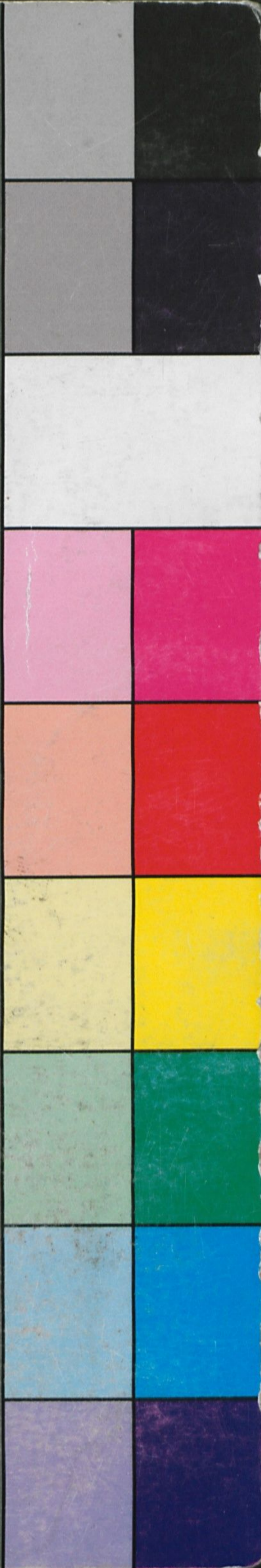
Red

Yellow

Green

Cyan

Blue

QUINTA.

NEAS ONES.

A.
tate
dicæ in celeberrima
na.

LUDWELL O.

Dominis Collegis
quit,
EMERANUS
B.

ario,

XVII.

ICORUM,
laris Scherffij,
graphi.

